

INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE

SCIENCE, EDUCATION, AND SOCIETY IN THE DIGITAL AGE OF GLOBALIZATION: SYNERGY FOR THE FUTURE

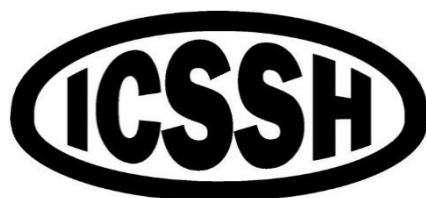
Book of abstracts

October 25, 2025

**Seattle,
USA**

**INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND
PRACTICAL CONFERENCE**

**SCIENCE, EDUCATION, AND SOCIETY IN
THE DIGITAL AGE OF GLOBALIZATION:
SYNERGY FOR THE FUTURE**

Book of abstracts

October 25, 2025

**Seattle,
USA**

UDC 37:082.2(06)

ISBN 978-1-968285-32-6

International Scientific and Practical Conference “Science, Education, and Society in the Digital Age of Globalization: Synergy for the Future”: Conference Proceedings (Seattle, USA, October 25, 2025).
Seattle, USA: Golden Quill Publishing, 2025. 148 pages.

This collection of abstracts includes the submissions of participants of the International Scientific and Practical Conference “Science, Education, and Society in the Digital Age of Globalization: Synergy for the Future”:

Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy
Danylo Halytsky Lviv National Medical University
Dragomanov Ukrainian State University
Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University
Gymnasium No. 4 of Kyiv, Ukraine
H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University
Institute of Industrial Economics of National academy of sciences of Ukraine
Institute of Pedagogy of National Academy of Educational Sciences of Ukraine
Ivano-Frankivsk National Medical University
Kremenets Forestry Technical Applied College
Kyiv National University of Technologies and Design
Lesya Ukrainka Volyn National University
Lutsk National Technical University
Mukachevo State University
National Academy of Sciences of Ukraine
National Scientific Center “Institute of Agrarian Economics”
National Technical University of Ukraine “Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute”
National Transport University
National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine
O. M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv
Oles Honchar Dnipro National University
Private Higher Educational Institution “Kyiv University of Culture”
Rivne State University of the Humanities
Sofiyivsko-Borschagivsky Lyceum
State Higher Education Establishment “Donetsk National Technical University”
State Tax University
State University of Trade and Economics
T. H. Shevchenko National University “Chernihiv Colehium”
Taras Shevchenko National University of Kyiv
Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University
Ukrainian State University of Science and Technologies
Vasyl Stefanyk Carpathian National University
Vinnytsia National Technical University
Zhytomyr Ivan Franko State University

© Автори тез, 2025
© Golden Quill Publishing, 2025
© Center for financial-economic research, 2025
© International Center of Social Sciences and Humanities, 2025
Official website: <http://www.economics.in.ua>

Dobrunov O. PEDAGOGICAL ASPECTS OF TEACHERS' READINESS TO DEVELOP STUDENTS' SOCIAL COMPETENCE	33
Зінченко Т. В. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ НАВЧАННЯ МАТЕМАТИКИ В НУШ	35
Куриненко О. А., Скрипка А. С. СТОРИТЕЛІНГ – ЕФЕКТИВ НА МЕТОДИКА НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ	37
Мельник К. В. РОЗВИТОК ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В ПРОЦЕСІ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	39
Міщенко О. А. ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ ОПТИМІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ ПІДГОТОВКИ ДО УРОКІВ	41
Радчук Я. А., Совик Т. О. СИСТЕМА РОБОТИ З РОЗВИТКУ ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ З СИНДРОМОМ ДАУНА У ІНКЛЮЗИВНІЙ ГРУПІ ЗДО	43
Ющик Л. В., Попович О. М. СОЦІАЛЬНО-МОРАЛЬНИЙ РОЗВИТОК ДИТИНИ РАНЬОГО ВІКУ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	46
SECTION 3. PHILOLOGICAL SCIENCES	48
Лефтерова О. М. ЗВОРОТНІЙ ЧАС ЯК ХУДОЖНІЙ ПРИЙОМ У ЛАТИНСЬКОМУ ЕПОСІ (ВЕРГІЛІЙ, ОВІДІЙ)	48
Намачинська Г. Я., Заріцька О. В. ВИКОРИСТАННЯ АНГЛОМОВНИХ ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	50
Намачинська Г. Я., Ковалик А-М. Ю. МЕТОДОЛОГІЧНІ ТА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ	52
Прутчикова В. В. ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ В УКРАЇНІ: НАПРЯМИ ДОСЛІДЖЕНЬ	54

УДК 373.2:17.022.1

Ющик Л. В.

здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями),
Мукачівський державний університет

Попович О. М.

доктор педагогічних наук, професор,
декан педагогічного факультету,
Мукачівський державний університет

СОЦІАЛЬНО-МОРАЛЬНИЙ РОЗВИТОК ДИТИНИ РАНЬОГО ВІКУ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

В умовах реформування дошкільної освіти в Україні та впровадження компетентнісного підходу особливої актуальності набуває питання осмислення сутності раннього дитинства як феномена цілісного розвитку особистості. Саме період від одного до трьох років виступає фундаментальним етапом становлення базових психічних функцій, моральних орієнтирів і соціальної активності, які визначають подальший життєвий шлях людини.

Проблематика раннього розвитку все частіше стає предметом активного обговорення, адже цей період є вирішальним у найбільш інтенсивному розвитку всього організму дитини, що в подальшому є визначальним у психічному й моральному становленні особистості людини.

Вітчизняні науковці (І. Бех, А. Богуш, Н. Гавриш, О. Кононко, Т. Поніманська та ін.) акцентують увагу на тому, що основи становлення особистості дитини раннього віку формуються через взаємодію, наслідування, гру, емоційний контакт та спільну діяльність з дорослими.

У психолого-педагогічній літературі ранній вік висвітлено як своєрідний період у розвитку людини, в якому діти оволодівають культурно-фіксованими способами користування предметами й мовленням, що зумовлює необхідність взаємодії з іншими людьми й спілкування. Ранній вік є унікальним, стратегічно важливим для всього подальшого розумового, фізичного, мовленнєвого й емоційного розвитку дитини, найсприятливішим періодом формування багатьох психічних функцій [1, с. 5].

Для дитини раннього віку розвиток має свої особливості, адже включає: з одного боку, фізичний ріст і дозрівання організму, а з іншого – формування психічних властивостей і здібностей, що відбувається шляхом привласнення соціального досвіду, який зафіксовано у матеріальній і духовній культурі людства [2, с. 3].

У період раннього віку дитина починає оволодівати основами соціально-моральної компетентності: орієнтуватися в суспільстві, розуміти іншу людину, її настрій, потреби, особливості поведінки, вчиться поважати, допомагати, поступатися, турбуватися про інших, обирати відповідні ситуації спілкування та спільної діяльності, наслідувати дорослих, активно спілкуватися з дітьми, гратися разом, проявляти самостійність, людяність, самолюбність, спостережливість, відповідальність, справедливість, самовладання, креативність тощо, дотримуватися соціальних вимог, прагнути визнання власних чеснот людьми, усвідомлювати свої моральні якості [1, с. 177].

Уже на третьому році життя малюки починають порівнювати себе з іншими людьми, у результаті чого в них поступово з'являється певна самооцінка, прагнення відповідати вимогам дорослих. Формується почуття гордості, сорому,

елементарні рівні домагань. Одним зі свідчень розвитку свідомості упродовж третього року життя є позитивно забарвлене твердження про себе, позитивне ставлення до похвали дорослого, намагання самостійно повторити позитивну дію, прагнення до активних самостійних дій. У дитини розвивається здатність розуміти емоційний стан іншої людини. Вона виявляє свідоме прагнення втішити засмучену людину, обняти її, поцілувати, дати їй іграшку або солодощі. Це свідчить про здатність згадувати свої попередні емоції, почуття, діяти відповідно до власного досвіду.

Одним з важливих результатів повноцінного розвитку особистості є набування нею соціально-моральної компетентності в сукупності її компонентів (когнітивного, діяльнісного, емоційного). Про наявність соціально-моральної компетентності трирічної дитини в межах її вікових можливостей свідчить розвиток таких форм активності, як емоційна (сприйнятлива до подій, орієнтується в настроях людей, здатна стримувати негативні прояви в присутності сторонніх тощо); соціальна (товариська, чуйна, виявляє інтерес до дорослих та однолітків, відкрита для контактів, привітна); моральної (орієнтується в елементарних моральних правилах і нормах поведінки, намагається вчиняти правильно, хоче бути приємною) [2].

Як зазначає О. Кононко, особистістю дитина стає тоді, коли вона може певною мірою впливати на своє життя, щось визначати у ньому за власним розсудом, планувати. У ранньому віці дитина здійснює це переважно за допомогою дорослих, оскільки адаптується до впливів соціального середовища. Протягом перших трьох років змінюються її взаємини з суспільством: зміст позиції однорічного малюка “Я в суспільстві” визначається уявленням про існування інших людей навколо себе; для трирічної дитини “Я і суспільство” означає “Я серед інших” і знаменує завершення першого циклу її освоєння у спільноті людей і початок наступного етапу, коли усвідомлення свого “Я” спричинює більшу активність у взаємостосунках з іншими людьми, з суспільством [2]. Зміна ж активності як найважливішого параметру соціального розвитку у соціальній ситуації розвитку свідчить про розвиток особистості [3, с. 24], результатом якої у ранньому віці виступає соціальна компетентність – під нею розуміють “...бажану і відповідну вікову міру, здатність ... діяти впевнено, почуватися спроможним ефективно взаємодіяти з природним, предметним і соціальним оточенням. Компетентна трирічна дитина діє винахідливо, розумно, конструктивно застосовує власний досвід та допомогу дорослих” [2, с. 5].

Таким чином, ранній вік є одним з важливим етапом розвитку дитини, оскільки саме в цей період закладаються основи її фізичного, інтелектуального, мовленнєвого, емоційного та соціально-морального становлення. У віковому проміжку від одного до трьох років дитина активно пізнає навколишній світ, опановує способи взаємодії з предметами, засвоює мову як головний засіб спілкування та формує перші навички соціальної поведінки. Наслідуючи дорослих та імітуючи їх у спільній діяльності, дитина починає розуміти почуття інших, виявляє співчуття, доброзичливість, прагнення допомогти, формуючи соціально-моральні компетентності, які є основою майбутньої особистісної зрілості.

Список літератури

1. Виховання дітей раннього віку в закладах дошкільної освіти різних типів: монографія / С. А. Васильєва, Н. В. Гавриш, В.В. Рагозіна. за наук. ред. Н. В. Гавриш. Кропивницький: ІМЕКС ЛТД, 2021. 226 с.
2. Кононко О. Л. Особистісне зростання у ранньому віці: суть та умови сприяння. *Дошкільне виховання*. 2006. № 10. С. 3–7.
3. Рогальська Н. В. Педагогіка дітей раннього віку: навч. методич. посіб. Умань: ФОП Жовтий О. О., 2015. 150 с.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>